

Brexit zmanjšal razvojni zaostanek Slovenije

Od 1. do 7. februarja 2020

Azijska gospodarstva bolj izpostavljena gospodarskim zapletom pri koronavirusu

Precej iluzorno bi bilo pričakovati, da koronavirusa ne bi omenili tudi v aktualnem tedniku ter nanizali nekaj posledic, ki jih prinaša kitajskemu in drugim gospodarstvom. Z veliko verjetnostjo lahko trdimo, da se bo gospodarska rast na Kitajskem v 2020 zmanjšala na 5 %, ker se bo v prvem četrtletju zmanjšala zasebna potrošnja. Prav tako se bodo umirila uvozna in izvozna gibanja (7 od 10 največjih pristanišč na svetu je kitajskih), in sicer predvsem zaradi težav v distribucijskih centrih. Poslovne investicije se bodo prav tako vsaj za nekaj časa zamaknile v prihodnost. Z vidika verig vrednosti bodo najbolj prizadete sosednje azijske ekonomije. V kolikor bi zastoj v proizvodnji in transportu trajal dlje od enega meseca, bi to z zamikom enega do dveh mesecev čutili tudi ameriška in evropska predelovalna dejavnost, ki velik del svoje konkurenčnosti gradita na ugodnih cenah polproizvodov iz Kitajske (kemijske spojine, elektronske komponente, izdelki iz kovin). Eno od podobnih opozoril je že podal Fiat/Chrysler, ki bo ustavil proizvodnjo v Evropi, v kolikor se dobave polizdelkov ne bodo nadaljevale. Do masovne selitve proizvodnje iz Kitajske ne bo prišlo, ker je večina proizvodnje tam zaradi pomena lokalnega trga ter drugih konkurenčnih pogojev. Po drugi strani razvoj 3D tiska, spremenjeno dojemanje trgovinskih dogovorov ter rastoči stroški dela na Kitajskem vplivajo na selitev dela proizvodnje multinacionalk iz Kitajske (t. i. »onshoring«). Naš osnovni scenarij predvideva, da se bo rast števila okuženih in umrlih na Kitajskem umirila, razmere pa bi se tako lahko normalizirale v drugem četrtletju 2020.

Izstop Združenega kraljestva iz EU dviguje relativne razvojne kazalnike Slovenije

Izstop Združenega kraljestva iz EU bo imel nekaj zanimivih statističnih razsežnosti. V osnovi pri veliko kazalnikih Slovenijo primerjamo s povprečno vrednostjo pri EU-28, pri čemer je običajna praksa, da se povprečje izračuna kot tehtano. Združeno kraljestvo je imelo 15-odstotni delež v BDP EU-28, BDP na prebivalca pa pri 36.500 EUR (2018), kar je bilo 18 % nad povprečjem EU-28. Tako se je zaradi te spremembe stopnja slovenske razvitosti za povprečjem EU (prej EU-28, vključujoč Združeno kraljestvo, po novem EU-27) zgolj zaradi tega učinka zvišala z 82,1 % na 83,7 %.

Višja inflacija tudi zaradi svinjske gripe na Kitajskem

Cene življenjskih potrebščin za slovenske potrošnike so se v januarju medletno povečale za 2,1 %, kar je bilo precej nad našimi pričakovanji (1,6 %). Če pogledamo le gibanje cen v okviru nacionalnih mej, kar imenujemo harmonizirana inflacija (prej omenjen podatek upošteva tudi del potrošnje Slovencev v tujini), so se te povečale še nekoliko bolj, kar za 2,3 %. Za primerjavo: v območju evra so bile cene po prvih ocenah medletno višje za 1,4 %, pri čemer so cene porasle bolj še na Slovaškem, v Litvi in Luksemburgu.

K letni rasti cen za slovenske potrošnike so največ prispevale podražitve hrane, in sicer predvsem mesa (za 9,2 %) in svežega sadja (za 14,7 %). Tudi prispevek dražjih naftnih derivatov in oskrbe z vodo, storitvami v zvezi s stanovanjem in zavarovanjem je bil nadpovprečno visok. Pri dvigu cen mesa je imelo pomembno vlogo prašičja kuga na Kitajskem. Poginila je polovica pitalih svinj, svojo željo po mesu pa so nadomestili z velikim uvozom teh mesnin iz drugih trgov, tudi evropskega. Verjetno je učinek pogina začasne narave oziroma bo prispeval k hitremu povečanju pitancev, kar bi morale prispevati tudi k nižjim cenam v prihodnjih letih.

Uspešno izvozno leto za proizvajalce letal in plovil

Decembrski podatki o izvozu blaga so bili nekoliko boljši od pričakovanj (4-odstotna rast izvoza, podobno kot novembra) in z večjimi presenečenji niso postregli. Pri tem se kaže znatno upočasnjevanje izvoza na trge EU (+1 %), saj je bila rast na letni ravni (2019/2018) pri 3,6 %. Podatki po dejavnosti proizvoda (za 12 mesecev do novembra 2019) kažejo, da so izvoženi farmacevtski izdelki predstavljali skoraj 70 % prirasta pri izvozu, trgovina z naftnimi derivati pa še 5 %. Vendar glavnina na novo izvoženih izdelkov ni bila izdelana v Sloveniji, pač pa je bila le začasno skladiščena oziroma prepeljana preko slovenskih meja. Pri ostalih relevantnih dejavnostih so bili izvozno najbolj uspešni še proizvajalci elektronskih in optičnih izdelkov (+10 %) ter drugih vozil in plovil (letala, plovila; +26 %). Vendar je bil skupen prispevek teh dveh dejavnosti le pri 7 % prirasta izvoza. Največje znižanje izvoza je beležila proizvodnja motornih vozil, kjer se je nominalen izvoz znižal za 1,2 %, vendar ta segment predstavlja 15 % celotnega izvoza blaga.

Evropska komisija spreminja prioritete od javnih financ k okolju

Evropski »Zeleni paket« daje več poudarka okolju in tehnološki pripravljenosti evropskega gospodarstva, tudi za ceno bolj fleksibilnega dojemanja fiskalnega upravljanja v EU. Glavni izziv fiskalnega upravljanja (skrb za znižanja primanjkljaja v javnih financah) je bil v tem, da je vplival na velik padec investicij, prav tako pa je kompleksnost pravil znižala priljubljenost tega mehanizma pri politiki.

Dogodki v prihodnjem tednu: industrijska proizvodnja v decembru

Dan objave	Kazalec	Vir oz. poročevalec	Pomen
10. 2. 2020, ponedeljek	Sprememba industrijske proizvodnje v predelovalnih dejavnostih, Slovenija, december 2019	Statistični urad RS	Industrijska gibanja narekujejo trende na trgu dela
11. 2. 2020, torek	Sprememba realnega BDP, Združeno kraljestvo, zadnje četrtletje 2019	Office for National Statistics	Stanje v gospodarstvu Združenega kraljestva
12. 2. 2020, sreda	Plačilna bilanca, izvoz storitev, Slovenija, december 2019	Statistični urad RS	Izvoz storitev kot so potovanja, transport, gradbeništvo
12. 2. 2020, sreda	Indeks industrijske proizvodnje, EU, december 2019	Eurostat	Vpliv na naročila v slovenski industriji
14. 2. 2020, petek	Trgovina z blagom, EU, december 2019	Eurostat	Izvozna gibanja EU na tuje trge
14. 2. 2020, petek	Razpoložanje potrošnikov v Michiganu	University of Michigan	Vpliv na rast izvoza EU v ZDA

Bojan Ivanc

Bojan Ivanc, CFA, CAIA
glavni ekonomist pri Analitiki GZS

Semafor napovedi

Kazalnik	Zadnja/predhodna vrednost	Ciljna vrednost (ocena Analitike GZS)	Stopnja negotovosti ocene (1=nizka, 5=zelo visoka)
Sprememba realnega BDP, Združeno kraljestvo, zadnje četrtletje 2019	0,4 % (Q3 19/ Q2 19)	0,7 % (Q4 19/ Q3 19)	2
Sprememba industrijske proizvodnje v predelovalnih dejavnostih, Slovenija, december 2019	1,9 % (nov. 19/ nov. 18)	1,8 % (dec 19/ dec. 18)	4
Razpoložanje potrošnikov v Michiganu	99,8 (dec. 19)	99,9 (jan. 20)	3